

ישראל בסד השמאלוות – עינויים בפטולוגיה

נטע כהן דור-שב

¹ סיבות "המהפָּךְ" אצל רבין, ראה מאמרי: "יצ-", "חק רבון: מנהיג עם ליקוי גורלי – פרופיל קליני", *נתיב 2/94*, עמ' .¹⁴

הוא האיש שהחריז – וזאת, לא פחות ולא יותר אלא בחגיגות היובל לקרין – כי "מי שיריד מורתה הנובל מפרק את ביטחון ישראלי".¹ רבין קבע שהוא לא עמוד בראש ממשלה שתהיה תלולה בקளות העובדים או תשען עליהם. ובכל זאת, הוא הינו לשתי המפלגות הערביות להיות לשון המאזניים (גוש חוסם ציונות) לא רק בהצבעות אמון בכנסת, אלא גם לאישור ה"עסקה" עם ער��א特 – אותו ערפת שמצביעים אלה מצחירים על נאמנותם לו, שענינו הוא עניינים, ושיעמדו להשמידנו ולפזר את הכנסתתם שהם יושבים בה הוא ייעודם. לזכותם ייאמר, שהם אינם מסתירים זאת, אולם הצהרותיהם הפומביות, הגובלות בנבגדה, אינן זכות לתגובה ראויה; לא יעלה על הדעת שהממשלה תמשיך בשלה, ותתעלם מהתנהלות שהגדרתה היחידה היא גיס חמישי.

אנו הופכים להיות המדינה השניה בהיסטוריה המנicha לערער את עצמה מבפנים בשם "הידמוקרטיה", אבל אנחנו המדינה הראונה שגים מעודדת את התהלהק ומשתפת פעולה עם החתרנים. רפובליקת ויימר הtmpoteth, ועל היהודים ירדת שואת איירופה; מוטב שנפיק לך משיעור קטלני זה בהיסטוריה הקרוובה.

יתכן שאפשר להסביר את ההתנגדות הזאת ולנמקה. יש אומרים: אולי, אחרי כלות הכל, ישן סיבות נעלומות מעינינו, שהביאו את רבין למסקנה כי זהה הדרך היחידה; אולי הסיבות הללו נעלות מבינינו. אפשר גם למצוא באלה המוכנים לטרץ מודיען החמיצה הממשלה שלנו את ההזדמנויות הנפלאה שנקרתה לפני, ובמקום לנצלה – ויתרה, והעדיפה לשבת ביצוע וראות כיצד ההיסטוריה של מישחו אחר נפרשת לפניה, ולא עיצבה את ההיסטוריה שלנו במרדייה.

העובדות המדיניות שקדמו לחתימה על "הצהרת העקרונית" היו כדלקמן:

ה הליכים לא-ארצוניים חותרים ביום תחת ביטחונה של ישראל. להלן אנסה להציג ניתוח של המתרחש בישראל ביום מנכודת-ראותה של פסיקולוגיה.

צריך היה להיות נביא חורבן בעל דמיון פורה כדי לחוץ מראש מה שמתollow בישראל במינו, מפני שהמדובר אינו פעול-יוצא של מהליכים רצינליים, ואף איןו ניתן להסביר בניתוח רצינלי.

אנשים רבים, בעלי ראייה מפוכחת, לא רק בישראל, מודאגים – ובצדק – מן הכוון שאליו מועדות פניה של ישראל ב"תהליך השלום"; רבים סבורים כי התהליך לא רק שלא יביא שלום בר-קיימא, אלא שהוא עלול לסכן את עצם קיומה של מדינת היהודים.

הבה נבחן את העובדות. בתחום מדיניות הפנים, אנו עדים לתופעות הבאות:

- ממשלה הנשענת על מיועטים של המצביעים היהודים בישראל, רואה עצמה חופשית לעשות ככל העולה על רוחה בזכויות האומה, בשיטה ובmethod, בצורה שגם הממשלה בעלת רוב מוצק הייתה מbasst לנהוג כמוותה.

- הבסיס שעליו נבחרה ממשלה זו, וההבטחות המפורשות שהבטיח רבין, כללו כמה מרכיבים ששייקפו הסכמה לאומית; הממשלה ראתה עצמה לאחר מכן בתייחורין להעתלים מרכיבים אלה, לבטלים ולהתפרק מהם. די אם נזכיר כי בין היסיסטיות שהופרחו לפני הבחירות היו סיסמות כמו: "לא למשא ומתן עם אש"ף"; "לא למדינה פלשתינאית"; "לא לויתור על רמת-הגולן". רבין

ד"ר נטע כהן דור-שב הוא פסיקולוג קליני. במשך שנים רבות באנתרופטולוגיה בישראל עסוק בהשלכות הפסיכולוגיות של השואה על הניצולים ועל הדור השני והשלישי של הניצולים, וחום שבו הרצתה ופרטמה רבות. מאמרה: "zychק רבון: מנהיג עם ליקוי גורלי – פרופיל קליני", ראה אור בנתיב 2/94.

רואים ושותעים אנשי תקשורת המתחשים הוכחות לשבעת-רצוינו של ערافت, ל"שמהה" ולאושר בקרב העربים, שאיפה מעותת ליהנות האזרחי מ"שמהתס" ומואשרם.

רבים מתקשים להבין את פשרה של הבוטנות זו; מה מניין יהודים לרצות, ואפיו בשמהה, לוותר על חליקים מנהלת אבותיהם?² הרי לא יתכן שם אינם מבינים כי "חשופת" שלהם לעסקה אינו שותף אמיתי לשיטת שלום ואני ישות שכוננותה טהורות. לחיצת ידו המוגאלת בدم של ערافت לא טהורה אותה – היא רק זיהמה את היד הלחצתה. התהילך הנוכחי אינו תהליך המוסיד על הגיון, והוא נטפס בעיני ובtems כטהילך המוביל לאסון, לנכינעה ללא תנאי של המנצח לתקוף המנצח, תהליך הכרוך בביטחוןת של המדינה היהודית, ולסירוס עצמי של המולדת היהודית.

"אופטימיות" האופוריה

Nפיilo נניח שם חושבים באמת שזו הדרך, אבל למה הם [השمال] שמחים כל כך?³ שאלו יוסף לפיד בתכנית "פופוליטיקה". אכן, גם אם השמאלי מושכנע שקיים מנגעים עם ערافت ועם ארגון הטרור שלו וויתורים לכפיהם הסהך היחידה, עדין נותרת עיניו השאלה מה מניע אותם להיות אופטימיים כל כך, ואפיו מואשרים, מowitzור על חלקם מולדתם? היינו שמחים אילו אפשר היה לתת לכל השאלות האלה תשובה אחת נכונה. אולם בכל הנוגע להניעה³ של בני-אדם, הרי גם במקרה של אדם יחיד נדי למדוי למצוות אירוע המונע על-ידי גורם אחד. ההנעה האנושית היא מעצם טבעה רב-פנית, ומשיע האדם נבקעים על סמך גורמים רבים. מן הרואין אפוא להציג את המגעים העיקריים הפעילים, כמובן, בקרב חסידי "התהילך" בדמות דרכיהם זה של ההיסטוריה היהודית, ולנוכח אותם.

הופעת "הזוד תום" – ציונות והכגעה

Hגורם הריאון, הופיע ללא ספק אצל רבים, הוא הנិיה (הרכשת) לשבע רצון, להתרחף, להתרחות ולשתף-פעולה. רבים ממנהיגינו "מתכוונים לשבע רצון", רוצים להיות "ילדים טובים", ובשות פנים לא להיראות קשי-עורף. מושא התנהוגותם הוא כמובן ארצת-הברית, הדמות האהובה הכלכלcola, "הזוד סס". אבל לא מדובר בהכרח בריצוי ארצות-הברית האמיתית, במציאות של ארצות-הברית ובמדינתה בפועל; דיפלומט אחד מידי אמר לי לא מכבר: "הס נוים לראות לחצים במקומות שונים", ולעתים קרוביותם הם מרצים אפוא ומיפויים ציימי של "הזוד סס", יציר דמיון מטעען, רוח רפואי רוחם.

אין לטעות בפירוש הדברים. ארצות-הברית היא מעצמה, אולם מן הרואין שתיתפס כמעצמה רצינולית, ולא כמעצמה לא-רצינולית. התנחה היא שארצות-הברית תנגה בישראל

- אש"ר היה מחוץ לחוק. (היה ונותר גם עתה. אש"ר מוגדר על-פי חוקים רבים כארגון טרור עיון). זה היה ארגון טורר מטופר שחורח מחוץ לגרד.
- ערافت היה דחווי, חולה, חסר תמייה ומורוש.
- חסינו המלך, בדומה לרופאת היה אף הוא חולה, חלש ומונוצה, בغالל תמיתו לצדדים חסינים.
- בריג'ה-המעוותות התפוררה, וטורה לא יכולת עוד להישען על סיוע סובייטי.
- עירק, מובסת במלחמות מפשש עם וווקאה על-יזו הקהילה הבינלאומית.
- איום הנפט על המערב נעלם, למעשה, ומדיניות הנפט סבלו משוק רווי, ומשבר כלכלי.
- ישראל הייתה המדינה היחידה היחידה של היחידה ובעל-הברית הפטוטצייאלית היחידה של המערב באוצר זה של העולם.
- העליה מроссийיה היהודית של מדינת ישראל הפכה האוכלוסייה היהודית של מדיינט ישראל הפכה לאפשרות של ממש.
- האנטיפאודה היהת בשלבי דעתה.
- אבל במקומות להיבנות ממעבד מעודד זה, השילכה ממשלת השמאלי של רבין את כל קלפיה מידת. במקומות נכס את הגשות הייעוד הציוני, הפכה ממשלה זו את כל החישגים על פיהם:

- הממשלה העלתה את ערפות מתחום הנשייה והעניקה לגיטימציה לאש"ר.
- הממשלה פתחה במשמעות מחריף והולך לדזה לגיטימציה של המתישבים היהודיים ביש"ע.
- הממשלה הפסיקה את פיתוחם של חבלי יש"ע, מנעה את אכלאם של בתים גמורים, ובכך הוסיפה למצוקת הדיור ולעליה המשחררת במחורי הדיורות בתוך הקו הירוק.
- הממשלה חתמה על הסכם עם ארגון טרור תוך הפרה בעליל של החוק.
- הממשלה הפכה למילץ ישור המכחפה על מעשי פשע של ראש מרצחים המחייב לשימושה של המדינה היהודית ומכוון על כך בגלוי.
- הממשלה מגינה להיטות להתקפר מחלקים גדלים והולכים של המולדת שהם ערש היחדות ותכלית קיומה של הציונות.

- עובדות אלה אין ניתנות כמעט להסביר. אולם נוסף על כל אלה, אין עדים לתופעה מדיהימה עד יותר המאפיינת את הממשלה ואת דובריו השמאלי, ורבים מן המופיעים בכל-התקשרות האלקטרונית. התופעה סובייקטיבית יותר, אבל מוחשית למדי. הנה כמה מביטויי הבגדה בתאtos הציוני:
- העדר נוכנות לעוד עקבות האבות המיסדים, חוסר רצון לשאת בעול, להקריב, לعباد ולבנות.
 - נוכנות לביקורת עצמית אכזרית שלא הינו מעצים להפנות כלפי שום גורם אחר, ואימוץו של אמות-מידה שווים מדינה מותקנת לא הייתה נוטלת על עצמה.
 - הזדהות עם "האחר", ולא עם עצמנו, בריחה מהזדהות היהודית והישראלית, ובה בעת העדר הכרה או ביטחון בזוכיותינו אנו.
 - הזדהות פטולוגית עם העربים ועם ערافت. אנו

³ מוטיבציה. (העיר המער- כת).

"עכשוויזט" ננתני והתחרומות מאחריות

ה גורם השלישי הוא התפשותו של נihilists נתני ואנוכי מסוכלה "עכשוויזט" חסרי-מעצורים התובע סיוף מידי של צרכם, רצונות או גחמות אינפנטיות שהוא כה אפיני לפוטות, ואשר היגד "שלום עכשווי" הוא ביטוי המושלים: יהיה אשר יהיה המחיר, יהיה אשר יהיה מי שি�של.

אי אפשר להפריד תופעה זו מהתפשטותה של תופעה קרויה לה — חולשת האגו. סיוף מידי וחיפוש קדרתני אחרי הנאות מאפיינים Ago חולש, ואפיו פרימיטיבי. האנו אין מסוגל לעמוד בלחצים, אין יכול לקבל על עצמו אחירות או לשאת אחריות, אין יכול לדוחות סיוקים או להימנע מהם מען עניין או מטרה עתידים. ככל שמצוור הדבר, זהו הטיפוס הרווח גם בקרב דור הפוליטיקאים הצעירים בישראל.

הזהרות עם התקפן

ק נת קלרק, פרופסור שחור מאוניברסיטת קולומביה בניו יורק, ערך בתחילת שנות החמישים ניסוי פשוט. הניסוי היה פשוט עד כדי כך, שמנקודת ראיות מדעית אפשר היה לחתיכת אליו בגיחוך, ללא היו ההשלכות של מציאות מלאפת כל כך.

קלרק מצא שלדים שחורים מדיפים בובות לבנות. זאת ועוד: הם מביעים יחס שלילי כלפי בובות כהות, הדומות להם יותר. המשמעות הייתה ברורה. השחרורים האמריקניים הסתגלו לדעות הקדומות הרווחות בקרב הרוב הלבן הסובב אותם; שחור נתפס בעיניהם כ"ירע", לבן — כ"טוב" ומודע.⁵

כך גם בקרב יהודים. רבים מדי אימצו לעצם את הסטריאוטיפים האנטישמיים, הפנים והטמיון אותם, ואין הם משיכלים לראות את האונטי והטוב שביהודי וביהודית, קל וחומר להתגאות בהם. יתר על כן, בהזדחות עם "האריה", עם התקפן, ניסו רבים מיהודים אלה לעתות על עצם גלימה של עליונות כלפי אחיהם (הם עצם הם "יהודים הלבננים"), ונטייה לדבר בהם סרחה ולבודאות אותם. יש מקרים שבהם השטירומר היה מעתק בחופץ-לב מבחר של השמצות על יהודים שומריו מסורת בעיתונות העברית. לדמוניוגיה של מתישראל ישע לא ניתן למצוא מקבילות באրיסטים שספרותים אלה, יש יהודים שעושים את מל-acaktם של העربים גנוף-חפה. פרופ' אסא כשר הCarthy כבר לפניו שניס כי "כדי לטעור על הרוב היהודי בישראל... יתכן שיתהה צורך להעניק לגיל משמד פרד. למ-של — מחוז אוטונומיה... מיל..." *כותרת ראשית*, 31 באוקטובר 1984.

⁵ לא אתפלה אם יתברר שהণיסוי הזה רום את חלקו לשינוי החתבט-אות מיושן" ל"שחור" שחיל בראצ'ות-הברית, ולהוויזורות הסיסמה "שחור הוא פה".

⁶ "במדינה הזאת... הוא פתח המקדים בד-ך כל ביטוי לשון הרע, ולא גאה."

⁴ ברגע במקרים אלה, יש יהודים שעושים את מל-acaktם של העربים גנוף-חפה. פרופ' אסא כשר הCarthy כבר לפניו שניס כי "כדי לטעור על הרוב היהודי בישראל... יתכן שיתהה צורך להעניק לגיל משמד פרד. למ-של — מחוז אוטונומיה... מיל..." *כותרת ראשית*, 31 באוקטובר 1984. מובה בספרו של צבי שילוח, *הشمאלנות בישראל*, חוץ ירון גן-לו, 1991, עמ' 215 (הערת המערכתי).

חזקת, בעלת כבוד עצמי, הפעלת בזרחה שפואה למען האינטלקט העצמי שלה, בזרחה שקולה, הוגנת, המבוססת על המציאות. ואם ארצות-הברית היא ידידה, או בעלת-ברית, ובגמוניה הערבית באזורה זה, אנו יכולים לצפות לתמייה ולשיתופ-פעולה גדולים עוד יותר. וככל שארכות-הברית היא אכן מדינה נוצרית ומכויה בקשר ההיסטורי והתנאי בין עם ישראל למולדתו ובוצותו עלייה, אנו יכולים לצפות לגביי פעיל מצדה. (אם קיימת בה דעה קדומה או עניות אנטיה-יהודית ואגטי-ישראלית סמייה, אין זה משנה כלל מה עשה).

תחת זאת אנו Unidos להיטות לא-רציניות מצד שרי הממשלה שלנו לצפות מראש כל התנדבות וכל הנבואה הנושא עמה עונש פוטנציאלי מצד ארכות-הברית למדיניותה של ישראל או למשהיה, ולפעולה מצדם אילו זהה כבר המציגות, וזהו התגובה האמריקנית הסבירה. המכירות את אמריקה מקרוב, או מי שנזכר כיצד הגיבת ארכות-הברית אפילו על מעשים של שליטי רפובליקות בגין, יודעים שאין זה כך.

בשנים האחרונות התבර, למרבה האירוניה, כי ישראלים כמו רבין, ביילין ואחרים, נהגים להתרפס לפני זרים, מנסים לרצות ולהתחנן; הם נוהגים, מבון מסויים, כמו "היהודים טובים", כמו "היהודים חכרים", כמו יהודי היונרט. והראיות לכך מצויות בשפע.

מנטליות גלויזית

ה גורם השני הוא רתיעה, ואולי חוסר יכולת, לקבל אחריות אמיתית, למש את הריבונות על הארץ ולשאת באחריות ובאתגרים הנובעים מכך; להישות אנשים עצמאיים באמות, העומדים בראשות עצם, מגשימים את עצם ובעל כבוד עצמי. כבר היה מי שציין כי יהודים רבים מתקשים מאוד לקבל על עצם את האחירות הכרוכה במושל עצמי ואנת נטול הגולן, מאשר להוציא את היהודי מן הגולן, מאשר להוציא את הגולן מן היהודי. יש בידינו הוכחות למכך ל佗עה זו, החל בנתורי קרוטא הכהרים בטמכותה של המדינה ומסרבים ליטול חלק במנגניה ובמוסדותיה וכלה בירושדים המועלם בזוכותם נזקף לידיה ומתחממים מהדמנות היסטוריות.

צרפו לכל זה את הרעיון, שצמח אולי כתגובה להשפעת הגלות, כי למרות שהיהודים ומיעוטים אחרים חיו כל ימיהם בכל רחבי העולם כבניים נאמנים למתתרבותם במסגרת התרבות המאורחת הרחבה יותר, יש איזו אי-מוסריות בכך שהminorities הערבי המוסלמי, לא ייהנה מאוטונומיה ועצמאות. וכך, במקרים להציג את הדישה הגיגונית והלגייטימית שככל מיעוט החיה בקרבו חייב להיות מייעוט שקט, יצרני ונאמן, ישראל מתקבלת לדבר המובן מALLEO שהמעוות הערבי בישראל יגין נאמנות לגורמי חז. באפין זה ישראל מכינה במ-ידייה את הקרען לדרשות ל"אוטונומיה" מצד ערבי המשולש והגליל, הנשמעות לאחרונה בתדרות הולכת וגוברת.⁴

המקובלות ולהשיג על-ידי כך זהות רופפת על דרך השלילה. התהילך מתבצע כך: "אני יודע מי ואני ומה אני – אני לא יהודי, אני לא דתי, אני לא ציוני, וכי וכור".

את דחיתת היהדות או הציונות ניתן להבין כפועל יוצא של דחיתת היהדות מסוימת, ובה עת – חיפוש זהות על-ידי מי שהותנו אינה ברורה לו, שלא הצליח להגעת ל"אני" ממשי – זהות ממשית. בשל תהליכי זה, המתරחש (בדרך כלל) בשנות העשרה המאוחרות, מותיר את האדם ללא תחושת אני אמייתיה, ללא מחויבות, ללא "ישות". המתבונן ב"פוסט-ציוני" שפוגנים פוליטיים צעראים רבים יטיב להבין במה מדובר.

האדם מփש אפוא את זהותו בדחיתת קוו הדמיון, בבחינותיו להשתיכות ובഫניט עורף להזדהות. אין מדובר ב"מי אני", אלא ב"מי אני לא",ומי אני לא רוצה להיות. שללנות זו דומה לשילוח המופיע בגיל השנתיים הנורא" ומוסירה אותה. בגין זה הילד מתחילה לumed על דעתו, ומגלה שהביוטו הראשון והטוב ביותר לעמידה על הדעת הוא לומר "לא". על-ידי התcheinות, סירוב וחיה הוא מבסס את עצמיותו ואת ה"אני" הפרימיטיבי שלו. לרגע המזל, רבים אינם מצליחים לפתח לעצם "אני" ממשי וחיבוי, ולעולם אינם מגיעים ל"אני הוא...". אמיית, אלא ממשיכים לחפש את זהותם רק באמצעות הדגשה שללנית של "מה אני לא...". מובן אפוא כי לגבי מי שהותנו קלושה ורופפת, השללנות והגיגוד הם צורך חיוני לביסוס ה"אני", פרימיטיבי ככל שהיא.

תסমונות ה"טטט" – "מען טיט דעם טאטען אויף טערקיש"

Tסומנות זו היא, לדעתינו, הגורם המניע המ默默地 והארסי ביותר בלבוי כוחות ההרס הדוחפים אותנו אל פי תחום.

העדפתו לכנות את התופעה כתסומנות "טטט", מפני שהוא בה תוכאה של בעיה אידילית שלא באה על פתרונה החלם, מכיוון שהיא קשורה בנסיבות לדפוסי התנהגות שכונו בידיש העממית "מען טיט דעם טאטען אויף טערקיש". תסומנות "טטט" זו מסבירה לא רק את הנטיין להחריכ ולඅבד את כל מה שהיה בעל ערך וחשיבות, אלא גם נכונות לשאת בהפסד ובנק העצמי.¹¹

कצת היסטוריה: בילדותנו נהגו הורים, או סבים וסבות, לנכונות צורות התנהגות מסוימת, לעיתים בחיקוק, כ"מען טיט דעם טאטען אויף טערקיש". אמנים מעולם לא שאלתי מה משמעו האמיית של הביטוי, אבל היה ברור שזוויות התנהגות הננטפקת כגובלת בMRI פשוט, ושיש בה מרכיבים מסוימים של "לחתוך את האָך לחריגז את הפרצז". המשמעות הייתה, שהמניע להתנהגות זו לא היה פניימי אלא חיצוני, שביסודות רצון להריגז את הזולות, להכאייב לו, להכזיב את תקוותינו, לשלל את כוונותינו, את מטרותינו ואת האידיאלים שלנו.

תסומנות זו שונתה מההתנהגות היודעת כ"ידוקא", הכרוכה במידה מסוימת של מרוי לשם, מיידי וספונטני יותר, שהמניע העיקרי של זה הוא עמידה על הדעת והבעת התנגדות לשיליטה. קיים גם הבדל סטמי בין תסומנות זו לדפוסי התנהגות היודיעם כ"להכעיס", המצביעים

השלכה והזדהות

עם התוקפן היא פועל-יווצר מצירוף של השלכה ושל הזדהות. תהליך זה מסיע בידינו להבין את הסובלנות הבלתי-מושבנת לחלוין שמגלים יהודים כלפי לאומיות קנית וצענות אצל אחרים, כלפי התרבותות הבוטה והבלתי-מוסרית בעלייל של אחרים, כלפי אלימות וטורר שמציעים אחרים בעם היהודי. התהילך גם מסיע להסביר את תפוצת "האושר" הנוסף על פני אחדים מהם למראה ערפה הנכנס לעזה ולירחו... ערפאתה, השב אל נחלת אבותיו..." על-פי הכרזותה של דליה ובקוביץ?⁷

⁷ ראה, למשל, את האושר החפש על פניה של ח"כ עית מאור מרarc, שהה-עפה בDAL איש"ר עם כנסת אש"ר ליריחו – תMOVOT השעva, נוב 194/2. (הערץ המעורכת).

לפנינו הזדהות עם התוקפן שלא רק מסיעת לשכך יהודה, אלא שאחורי שמנוגים אותה עם השלכה, היא מסיעת להגים אחזדי את כל השαιיפות שאין האדם מוכן עוד להגשים עצמו, מסיבות של רישון מעות של האgo ושל סופר-אגו לא-דרצוני מוטעה. לאומיות ופטריותיהם יהודים וישראלים הם שוביינים מוקצה מחמת מיאוס, ועל כן מתוועב ווחוי. לאומנות פשיסטית ורצחנות ערביים הם דברים מובנים ומקובלים, ושני הצדדים נחנים מהם. על כיווית של יהודים ושל ישראל אסור למודד; יש לסתן אותן ולתתכחש להן. "זיכוויות" העربים נחשבות "צדוקות", ושני הצדדים נחנים מתייען. על-ידי תמייה בתביעות אלה הצדדים נחנים הנהה אגואיסטית, מושם שהם רואים את עצם כזוכנים⁸ וכ"טוביים". תוקפותן, ואפיילו דרישת זכויות מצדו אסורת, מתוועות וڌוחיות; תוקפותן של העربים טבלת, ומוסברת בתגובה לדיכוי. מצד מי? כמובן שמאך האויב שככלפו מופנית תוקפותן זו בסופו של דבר, "המתנהל" השנווא והמושפע מושום שהוא מעז להיות הוא עצמו, מעז להמשיך ולתבע את זכויותיו, מעז להילחם על ארצו, על קיומו, על האgo שלו ועל עצמיותיו. וכל זאת על-פי רוב במעטה מרקסיטי, הוגע לבב סטילותו, של: "מאבק הפלשינאים לשחרור לאומי תחת על הכיבוש הקולוניאלי של ישראל".

⁸ אלטראיסטים. (הערץ המעורכת).

⁹ מעז לעמוד בכל הדברים שאחוי התבוסתו השם-אלי אוסר ושולל מעצמו.

שנאה עצמית יהודית

Sוגיית השנאה העצמית, שזכתה כבר לקידונות של מארים ודונים, קשורה כאמור לעיל, אם כי אינה זהה לחלוין עם הנאמר. את השנאה העצמית, ניתן להמשיג¹⁰ גם כaimony הנגישות והדעות הקדומות של הזולת, כפי שציוין כבר לעיל, וגם בהזדהות עם התוקפן בחפש אחר ביטחון. יתר על כן, ברובד העמוק יותר, שנאה עצמית היא גם חלק מהתקף המקיף את תחושת החטא וההענשה העצמית שידונו בהמשך.

¹⁰ המשג'ה – conception ; להמשג – to conceptualize (הערץ המעורכת).

Hוסר זהות מוביל לניסיון לבסס זהות על דרך השילילה. יש אנשים המודגשים את השילili, לאחר שלא הצליחו להגעת להזות חיויבת. ד"ר ארווין זינגר גורס, כי התcheinות שללנית להיבטים בטיסיים של השתיכיות מתרחשת בעיקר בקרב אנשים שזוקתם הקלואה לזהות מוליכה לכדיות להתכחש להזדהות ומודחיה.

דיליה ובקוביצ'י. עם בואו של עראט לאוזה יצאה חורה של שמאלנים ור-בקוביצ'י בתוכם, להקיבל את פני ר' ר' הטהבחים ולבר-כו. בזאתה מ' פגשנה הכריזה המשוררת במאר שפנס כי "אסדר ערפאט שב אל נחלת אבותוי". הנה כי כן, הביטוי "נחלת אבות" רווי היקש חיובי בהקשר העברי בכלל, ובזה של ערפאט בפרט, שהרי ראש ארון הטורר מחייב מתנו-כך חוקתו להשמיד את מדינת היהודים. אולם אותה "נחלת אבות" בה-ה-שר היהודי היא מוקצת מלחמת מיאס, פולחן שב-טי-פישטי של "דים וא-מה". בהיפוך סמנטי מושלים יתפסו המתננחים את מקומו של ערפאט ויהיו ל'מתננחים'.

ניתן לשער כי אבותם שבנהם מפתחים תסמונת "טטט" הם האבות המעוורים את תסביך אדריכלי התמזר ביחס למונעים את פטרונים בצורה משכעית רצון. אלה הם אבות מסטוגרים ועסוקים, או אבות הנוגים להעניש ולהשפיל. הם יוצרים כלפיהם תהומות של כעס, שנאה ויוצר תחרות. הם מעוררים תאונות נקם, רצון להתעלמות עליהם ולבור עלייהם. תסמונת ה"טטט" מכילה בקרבה זו את הנכונות להזיק והן את הנכונות לסבול נזק על מנת להזיק לזולת, או למה שהוא חשוב לו ומוריך על דzon.

МОבן שנכונות כוות עשויה לבוא לידי ביטוי במערכות שכיחים ונודשים יחסית, כפי שצוין לעיל, ובקשר לסוגיות נדשות ושכיחות יחסית, אבל היא עשויה לבוא לידי ביטוי גם בבדים עמוקים יותר. לעיתים קרובות, מה שיטול על כף המאנזינים יהיה הדבר היקיר, המקודש והחשוב ביותר בעיני האב. הבן עלול, למשל, להמר את דתו, או לשאת גווה לאישה. הוא עלול להתמכר להימורים, לשתייה, לסמים או לפשע. הוא עלול להיעשות מרגל או בוגד, ואודי אידי, בן קיבוץ חולץ מפואר, היה דוגמה מובהקת לכך. בימינו קיימת זירה בדקה שבה אפשר לעמוד על התוצאות של התסמונת "טטט": זירה המאפשרת ביטוי ברזמנית של הרג אב והרג אל, הרג אח והרג אם. זהה הזירה הפוליטית בישראל, המהווה סכנה ברורה ומוחשית לכלנו. תסמונת "טטט", הגורמת לפגיעה בחשוב וביקר ביוטר לאב או למיצג את האב, מסכנת מאוד את הקדוש והחשוב ביותר לנו.

כל שהאב שבו מדובר היה אדם בעל משקל וairo, מהירה של ממש, עליון באמת על הבן, יחיד בדורו, חלק בלתי נפרד מעמו ומארצו, כך סביר להניח כי מה שהיא חשוב בעיניו היה באמת ממש וחווב, וכל התקפה על ערכים אלה פוגעת בכלנו ומוזיקה לנו מבחינה אובייקטיבית.

הסנה השניה היא לאדם עצמו – לבן או בת, מפני שאדם מזוהה עם הוריו לא פחות מאשר מתחזק אתם

בבירות רבה על כוונה להכשיל את הזולות ולהרגיוו, אך ללא כוונה נלוית לגרום לו נזק של ממש, או לגרום לנו עצמי.

МОבן מאלו שככל דפוסי ההתנהגות הנזכרים כוללים מטען מודע ומטען לא-מודע אחד. אולם דווקא דפוס ההתנהגות מהסוג השני כrodu בשולנות שלם יותר מהסוג השני. התוצאות המידיות והספונטניות יותר של מרין, שאנו מכנים בשם "דווקא", הן אפוא דפוסי ההתנהגות שלם מאוד לפחות אוטם כמנוגדים לרצונו של הורה או ברזג או לדרישותיו, אבל ההיבטים התת-הכרתיים הדינמיים של התמזרות או דעתנות מסווג זה אין חיבטים להיות עמוקים במיוחד. הדרישות מתנהל, פחות או יותר, ברובך של: "אתה רוצה – אני לא רוצה. אתה לא תגיד לי מה לעשות". דפוס התנהגות כזו אינו ממאיר, למורות שהוא פלגי, ולעתים אף הרסני.

עם זאת, התנהגות המונעת על-ידי "טטט" היא התנהגות קשה יותר, פוגענית יותר ולא-מודעת יותר, מפני שהיא כרוכה בשני היבטים מרכזיים החסרים בשתי הנסיבות הקודומות של התנהגות שולנית. כפי שכבר צוין לעיל, תسمונת ה"טטט" מכילה בקרבה את היסודות של חיתוך האף כדי להרגו את הפרצוף, ככלומר, נוכנות של אדם לגרום בנזק ובנקנות יותר מאשר בעמידה על הדעת גרידא, או בבזקי שאי-פורוי של הוות.

МОבן שהתנהגות "טטט" (כמויה גם דפוסי התנהגות אחרים) עשויה להשנות על פני רצף המשתרע מסווגות פשוטות ונודשות ועד סוגיות רציניות ביותר, אבל התנהגות זו הופכת להרטנית ולמסוכנת בביתר, פוטנציאלית, דווקא כאשר הסוגיות העומדות על הפרק זה הרות גורל.

כשילד מ謝hit את בגדיו "דווקא", תוך כדי משחק, הוא גורם אונס לעצמו נזק, אבל אין בזה סכנה של ממש. זהו ביטוי של עמידה על הדעת, ואולי של כעס, אבל לא של שנאה ועינויו.

שבבעל קונה מותג לא נכון, "להכיעיס", יכול להיות שמתוחת למשעה חבוים כעס, ואולי גם עינויים מסוימים. אבל אין בו זה שום נזק לוולת או נזק סמי לו עצמו.

אבל התנהגות המונעת על-ידי "טטט" כרוכה בדבר-מה שהזולות, בדרך כלל ההורה, או מישחו בעל תדמית של הורה, מעריך או מגלה אכפתויות כלפיו. אין מדובר כאן רק בהתנגדות לשילתה, או בזקי שאי-פורוי של הזולות. הדינמיקה עמוקה יותר – דחיתו של הזולות הטעונה כוונה להזיק. ניתן לומר שלדינמיקה זו יש זיקה לדינמיקה הקלסית של הריגת אב.

ראיוי לציין, כי הביטוי העממי המקורי של שמו קראי-טי את התسمונות ("טטט") מייחס את הקשר לאב, והוא לו זיקה סטטואית לאמות-מידה, לרקרים ולא-ישראלים אביהם: אלו כמובן תוכאות ותולדות פסיכודינמיות של תסביך אידיופס. בצורה אפיינית למזר, זוהי בעיקר גס תסমונת של בנים מול אבות, ורק לעיתים נדירות של בנות (אך כי ביריה הפליטית של ימינו אפשר להיווכח שהבנות אכן מחסנות מפניה).

ברובך המאלף ביוטר שלה, תسمונת ה"טטט" עוסקת בסופו של דבר בערכיים הוריים, בדברים היקרים והנעילים ביוטר בעיני האב, או בעיני הרשות והמוסדות המייצגים את "האב" – האמונות והערכים של עמו ושל תרבתו.

של פרויד, שלא תמיד הובנה, הייתה תרומה עיונית, וכןuda להתייחסות כעיוון. פרויד ראה בכל האינסטינקטים מניעים בסיסיים, מאלצים ואוניברסליים, שיש להם מטרת מוגדרת. בתארו אינסטינקט שמרתתו היא "מוות", סיפק פרויד איזון עיווי לאינסטינקט החיים וההין, "אַרְוֹסֶס", אשר מיחסים לו את הדחפים החיים, להולדת ולהנאה.

פרויד שיער, כי מכיוון שכל החיה צמח מتوز' הדום, כמו בכל התורות התניאולוגיות ובכל התיירותיות, יש מקום להניח את קיומו של אינסטינקט המכון לחזורה אל המצב הקדום (העליה בקנה אחד עם עקרון שימור החומו); במקרה זה – לחזור ולהניח את המצב הדום, דהיינו: מצב המוות. הנחה זו הייתה איזון ל"אַרְוֹס", והצינה את חייו. פרויד ראה בתוקפנותו של אינסטינקט מוות מוחץ. במובן זה, התוקפנות נועדה להחלף את דחפי החתabdות, המונגדים להחיים. באוטה רוח, אפשר להתייחס לבליות התוקפנות, לאיסור החחינה של התוקפנות, כתהיליך המוביל להפניה התוקפנות כלפי האני, וכן לדידיאולוגיה.

לצורך הניחות שלנו ראוי לשקל בדיניות את האפשרות שבחרה שב התוקפנות מצומצמת, מושמצת וסובלת מודה-לגייטימציה, כמו בישראל בימיינו, שבה אפליו התתרומות צדקניות כמעט שאינה נסבלת; שבה מיטפים ללא הרף זוקוא לשובנות ומאבק למען תפיסת "קייצוניות", והעמידה על הזכויות ומאנקן לתוקפנותו של "אַרְוֹס" האמירה הלגיטימית היחידה שנותרה לתוקפנותו היא אפוא כלפי האני, והוא אכן מופנית כלפי האני, ומהם – בהכללה – כלפי העם וככלפי האינטראטים העצמיים.

יתכן שהזו אחד הגורמים היוצרים את תחושות חוסר היישע שירדה עליינו, את חוסר היכולת להתגונן וחוסר האפשרות לדאוג לאנתרופיסטים. עם שמלמד כי תוקפנותה של דבר שלילי, מפני שהיא תמיד קרבה, מתקשה להבין שתוקפנות (להבדיל מآلימות או עינויו) יכולה להיות גם דבר חיובי, הוא בולם אפוא את התוקפנות בקשר בניו ופתח פולחן של פיסנות שאינו חולם כלל את מצבה של מדינה הננתנה בסכנה מתמדת ולהתקפה מתמדת.

התופעות שתיארתי לעיל הן דינמיקה שלAGO חולני, והחרסנים ביתור.AGO מומומים של עכבות ואשמה. המאפיין המובהק שלAGO בראיא הוא הדאגה קודם לכל צרכים העצמיים, והטיפול של אדם בעצמו, בצריכיו ובאנתרופיסטים שלו.AGO בראיא הואAGO השוחר טוב עצמו, בוטח בעצמו ושואף להדריר את עצמו. זהוAGO דעתני, תאודני, פעל, היגיינו ומנגנים.AGO בריא איןAGO אגויAGO הסובל מעקבות, מודוכא, סביל, אדשוני.¹³

מסותפק במעט ומשפיל את עצמו. הוא הדין גם ביחס לAGO הלאומי.

הזרה לאגו לאומי בראיא, לגוף מדעי בראיא, אינה מעשה של מה בכך. היא מחייבות, לכל הפחות, כילול¹⁴ חדש של ערכים והזדהות בסיסיים, וביסוד חדש של אני אמיתי ומקורו. היא מחייבת חזוק האני, ביטוס עצמאות וניטלות אחריות. היא תובעת הצבת גבולות ובידול,¹⁵ וধrichtת הנכרי. והור.

זרה לאגו בראיא מצריכה אמונה, ותובעת רצון.

ומתנגד להם. הוא הפנים אותם, והפנים את אמונותיהם ואת האידיאלים שלהם. כשהוא דוחה את מה שהוא עליים ומקודש עיניהם, הוא דוחה גם חלק עצמו, את אחד ההיבטים של העצימות המקננים עמוק בתוכו. כן, אדם תוקף ומנסה להרים את מה שהוא מקודש לא רק בעני האב, אלא – ברובך עמוק יותר – גם מה שמקודש בענייו הוא.

تسمונות "טatty" אלימה וארסית נגד היבטי העולם החיצוני, אבל היא הרסנית גם כלפי העולם האישי הפנימי של העצימות. אנו עדים לביטויים רבים של תסמנות "טatty" הכרוכים בעקירה מן השורש של דברים מהווים חלק בלתי נפרד מן העצימות ומן הזאות. כן, למשל, אנו וואים יהודים היוצאים מוגדים כדי לתמוך בקייעת חלקים מאיר-ישראל, עושים כל מאמץ לגייס תמייה בקטיפה כזאת, לתרץ תהליך כזה ואף לעשות עליו גוון אידיאולוגי.

התנהגות מעין זו היא בעצם יותר מהתקפה על ערכי האב; זהו סירוס עצמי. זהו ביוטו לדחף של הענשה עצמית, הניסיון שאין בלחו לרך תחשות אשמה. זאת ועוד, תסמנות "טatty" מכילה בקרבה, כפי שכבר צוין לעיל, את מנייגרימות הנזק לאב בבדעם מרכבי גיריות נזק עצמי. אבל גיריות הנזק העצמי פועלת בשני רבדים: אין ספק שקיים כאן מרכיב של הענשה עצמית. כמובן, לא רק שהאדם מוכן לגורם נזק לעצמו כל עוד הוא יכול לגורם נזק גם לולת, אלא שהענשה העצמית מוגנית בתוכו. אם

הכאב לא נגרם מראש, לפחות האנגליזה חשב עד כה על הסירוס הקורא הקני בפסיכיאטריה העצמי, והעכמי, הסמלי והסמוני, הכרוך בויתור מרצון על חלקיו מולדת, והוא יודע שישוּס עצמי יורד למעמקי הפטולוגיה – להענשה העצמית.¹²

تسمונות "טatty" עלולה להוביל, אם כן, להרשות קיצונית, של מדינה, של אחרים ושל האיש עצמו. יתר על כן, בתסמונות זו ההנעה רוחקה מאוד מלהיות מודעת; האדם כמעט שאינו מודע למניינו. המניינים שהוא מפגין, הרוחקים מאוד מלהיות בעלי כוונות טובות, ואפליו בסגנון "אני טהור ממן", הם למעשה המניינים הפרימיטיביים והחרסניים ביתור.

וכך יש לנו כויס בנים המגיעים לניסוח המפחד הבא: "אבא הוא, או היה, ציוני. אבא היה רע. ציונים הם רעים. אני לא רוצה להיות רע. אני רוצה להיות טוב. אני טוב יותר מאשר אבוי. אני מתייצב לצד הךרבן או הנחות. אני רוצה להעניש/לסרס/לחרוג את אבי הרע. אני מוכן לקטוע חלקים ממולדי. אני אפליו מוכן לסרס/לפגוע בעצמי. אני מוכן לא להיות".

מי שרצה להמשך להיות, חייב למצוא דרך לשער בין אבות לבנים ולחדש את הקשר ביןיהם; לסייע לבנים להשיג זהות באמצעות הזהות ולא על דרך השילחה. علينا להסביר לב אבות לבנים, ואת לב הבנים – לאבותיהם.

¹² מעניין יהיה להזכיר כמה מהאנשים המש-תקקים לסרס את המ-דינה לוקים בעצםם בפונציה משנית. בז-הציבורית אנו יכו-לים לראות חיים ובים הפויליס בעצם על בסיס העבויות האידיפולית של-הס שלא באו על פתרון, כמו המאמצים המנות-קים, המעוותים, המש-הס והחוcharים ליצור מראית-ען של גבריות.

¹³ אפתן. אידשו – אפ-תיה (חוויי המערכת).

¹⁴ אינטגרציה. (העיר המ-ערכת).

¹⁵ דיפרנציאציה. (העיר המ[System].

תנטוס – אַיּוֹ מוות

מצב המתוואר בפי ובין כמאוץ אל התאבדות, מנו הרואו לומר כמה מילים על ה"תנטוס", אינסטינקט המוות על-פיו ניסוחו של פרויד. תרומה תיאורית זו

שולמית אלוני. הבאה עד אבוסרד של מושג הסובלנות כלפי הגורעים והרעה. נים שבאיובי ישראל, והפיתח עקרון ה"דמוקרטייה" לקוביטורה, הם מסמני המהכר של אנו חוליה המוכן לשורת את אינטנסיות הזולות ולהעדיות על צורכי עצמו. עם זאת, גובה התביעות וההתנה- בטילות העצמית מהיר וקר של תוקפנות כלפי האני. במקורה של פוליטיקאי המוחה עם אישرسل לא- מי, "אני" הוא "הכל", העט. הפתולוגית במקורה של מניגת מושך באן ידי ביטוי בהשלכת המזיאות של הריך השלישי על ישראל. וכך משתקפת ישראל של ימי עיינה של אלוני: "...תקופה לאומיות פשיטית מ- אפיין אותה כדור הימונן של בדוטלי... כדור הימונן של לאומיות מיסתית אגרסיבית. בית שערון העם הנבחר במוצה ושהשיפות הת- פשטו טריוריאלויות מנייעות אותה".

(**פוליטיקה,** גילוון Mai 1988) שרת התרבות שכ-חת כמונן שאלתו היה להזותיה הנ"ל קשר קלוש למציאות, לא זו בלבד שלא הייתה מחממת את נורסת חמישטר אלא רקבת בעזיק, אם לא גור מעוז.

• **גם תיאוריית האיזון מספקת בונוגות מסויימת.** תיאוריית העובדה הפשטוטה, שאנו נוטים לחפש איזון קוגניטיבי, הלימות בין דברים. יש לכך דוגמאות רבות ב"חכמת הרחוב": "אויב של אויב הוא ידיד" ולצד: "ידיד של ידיד"; אלה הן אמירות מאוזנות. הבעיה מטעוררת כאשר יזיד אחד עיין ידיד שני; המערכת הזאת אינה מאוזנת, בדיק כשם שתיווצר אצל תחשות אינזוחות כדיידך יאמין בדברים מסויימים, או יתמודד בפילוסופיה מסויימת, הנתבעים בעיניך. נוצר כאן חוסר איזון, העדר הלימות.

אם נחל תיאורייה זו על ישראל ועל העם היהודי, יתרור לנו שיש ובין שהתרגולו לראות ביהודי, באורח מסורתי, קרbone, חלש, תלוי ונזוק. ישראל מנחתה, חזקה, עצמאית ו"מעוז פנים", מעוררת תחשות אינזוחות הנובעת ממערכות שיצאה מאייזון.

בדומה לכך, היהודי הגלות שחשו מאזו ומתמיד שهما נעלים על "הקרובים העניים" בישראל, ושיש להם עניין משורירין בתחושה כזאת, אולי חשו תחילתה שמחה נוכה ניזחונתיה של ישראל והצלחותיה, אך עד מהרה החלו לחוש אינזוחות עקב עלזונתה של ישראל, וחלו להתלונן על היירה הצברית ועל ה"חוצפה" הישראלית.

יהודים מסווג זה, ולא כולם נמצאים בחוץ-ארץ דזוקא, סבורים שהולם ונאות יותר אם היהודי והישראלי "יכירו" במעמדם הנוכחי, יהיו כנועים וירחו כבוד, ויבנו אחריהם כלות הכל אין אלו "תולעי אדמה", כפי שהרומים כינו אותנו פעם.

גישה כואת נאשורת כਮון לאנשים לנור משפטים כמו "לא רק ישראלים נהרגו" (כלומר, זה בסדר, זה "הולט"), או לנכות גישה ממאירה יותר ולראות בטרנספר פוטנציאלי של יהודים חולה מתקבלת על הדעת, ובאותה נשימה

★

בטרם נסיים, ראוי לומר כמה מיללים בקשר לנורומים ולדינמיקה שיטיבו להבין מדוע רוב הציבור – שבעצם מתנגד לתהיליך הנוכחי, כפי שאפשר להיווך מסكري דעת הקהל – נשאר בכל זאת לא夷יל, ואינו מביא את רצונו לידי ביתו.

נפתח תחילת בגורמים הפשוטים, הבורים והגלויים יותר, ונמשיך בגורמים עמוקים והלא-מדועים יותר.

• **سبילות ותלות.** ראשית, צריך לציין את נתינתם של אזרחים רבים להיות לא-פעילים, תלולים בצורה סבילה. יהיה זה מוקורי לציין שהסוגנו הפטרנליסטי הוותיק של ישראל הסוציאליסטי הוליד ציבור גדול של אנשים סבילים ותלולים נבדינה, המגנים סבילות נוכח אירועים ואומרים לעצם, מצד אחד, "מה שייהיה", ומצד שני – "יהיה טוב" (בלי שום בסיסוס לכך). אלה אינם אנשים המרגלים "לקחת את העניינים לידיהם"; הם מצפים שאחרים יחולטו, יפעלו וייעשו למעןם.

• **גישת העומד מוחצך.** קשורה לאמר לעיל, עם זאת שונה ממנה, היא הגישה הרווחת של העומד מוחץ, שכולנו מתפסים לה במידה זו או אחרת. גישה זו, במידה רבה פועלן יוצא של צפיה קבועה בטלוייה, הפקה אותנו למשמעותים וצופים, ולא למשמעותים ומבצעים. רובנו, מי פחות מי יותר, נעדר את חוסר המשען וההימלטות מן המוקם למקורה שנדרה עזים למעשה רצח. דומה שהנטיה היא להתבונן ולראות איך ייפול דבר, ולא להתערב ולגרום לכך שהדברים יתרחשו בצורה רצואה יותר. העומדים מהצד שוכחים שזוויות, והם עצם חלך ממנה.

• **שיטיפת-מוח,** על מנת להשלים עם הרשות וחינוך לקלבלת אוטוריטה. גורם נוסף הוא גורם ההשלמה עם הרשות כפי שהיא, וההנחה כי מי שנמצא בשלטון י"ודע מה שהוא עשה". אין ספק שכולנו חונכו והוכשרנו בכיוון זה, ומוחנו נשטף; רבים מתהיחסים לכך כאל מושכל ראשון. קשה לאדם לפkapק בנסיבות של "המניגים" או המניגות, וקשה לו לקבל את ההנחה ש"אני יודע בעצם טוב יותר".

• **חוסר-אוניות** נלמד. תופעת חוסר-האוניות הנלמד זההנה בתחום הפסיכולוגיה העיוני, והוכחה במרקמים רבים, בתנאי מעבדה ומציאות, כתוצאה בלתי-邏輯ית של תסכול ושל ניסיון כושל לפטור בעיה, או של פתרון שלא צלח. ככלומר, האוצר המתוסכל שלא הצליח לפטור בעיה ולישב חידה, או לא הצליח פעם אחר פעם לבצע משימה מסויימת, יוכל גם במשמעותה חדשה הנינתה לפתרון, ולא יפתר בעיה שפותרונה לא רק אפשרי, אלא גם קל יחסית. דומתני שהציבור הישראלי, יותר מכל ציבור אחר, סובל מטופעה זו של "חוסר-אוניות נלמד", ולא בצדק. התסכולים הבלוו פוטקים נוכח הביוורקטיה, התהעשותות המתמדת עם דברים פשוטיםAINS פועלם, עם אנשים לא אמינים, עם פניות שלא נענו ועם מכתבבים שאבדו, גם בלי להזכיר את חוסר האפשרות להשיג מישחו בטפלון, כמורים כמעבדה כלל-ארצית לטיפוח חוסר-אוניות נלמד. ציבור מותסכל זה לומד מדי יום מחדש שא-אפשר לצפות להיות תכליתי, ומתחילה אףוא לחוש לא תכליתי ולהיות כזה.

שלדברים יש משמעות, נימוק, סיבה והלימות. אנו רואים אפוא אנשים בנימול ומצחיקים כאנשים "טובים" וראויים, ואת הסובלים – כ"נענים", וכנראה גם ראיוים לעונש. לנוכח זה יש כמובן השלכות חמורות אחורי השואה, מפני שאנשים רבים, וביחוד אלה שנטו לחשוב כך מילתנית, רואים בשואה עונש צדק להודי חכופר; רוחץ ישו.

ニיצול סבלי של היהודי בשואה בניסיון לגייס אהדה או תמייה, טופח אפוא לעיתים קרובות על פניו המשתדים. "חוונשת, זה הגיע לך, אתה רע, אתה אשם בחטא הקדמון, רצחת את יהו, אפיית מצות עם דם..." ועוד כהנה וכנהנה.

גם אנו הושפענו מתחילה איזון זהה. סבורתני שקשר השתייה והחחיות סביב השואה מעיד על תחושת בושה, המועוגנת בתחשוה העמומה המקננת בתוכנו שאיכשהו ענשנו; ענשנו על-ידי אלהים, הענשנו על מה שעשינו, לא עשינו, היינו או לא חלכנו להיות. ואין זה מרוחיק לכת כל כך. כשהורה מענישילד, גם בטעות, גם כשהילד יודע שאין לא מגע לו", הילך מפתח תחשות אשמה. מתברר לו שכמעט בלתיאפשרי, כפי שודע כל מטפל, להציג למסקנה שההורה לא צדק או טעה. כשהוא מקבל על עצמו את האשמה זה הולם יותר את הסדר הנכון של הדברים; מוטב "לא לעשות מהפכות".

העם הזה, פגוע כל כך, ו"עמוש" כל כך, פיתח לצצמו מאגר של אשמה המונעת עמידה איתנה על האינטלקטים שלו, ומקשה עליה מאוד. לפיכך, גם אם אנו מודים שאশמו בחטאיהם רבים, במעשהה ובמהדיל גם יחד, צריך להציג כי חטאיהם המצדיקים את מותו של ילד קטן "עוד לא ברא השטן", כדברי ביאליק.

ישראל הוכיחו זאת. ציריך שיויה להגיים הרצון להיות ■

להתנגד באליםות לטורנשפר אפשרי של ערבים, שהרי "יודרין" הוא מצב עניינים מוכך ומאזור. מדינה יהודית ללא ערבים היא "מדינה גזעית", מנודה. היהודי כרבנן, כנדף, כמוספה לרעה, ללא זכויות או סעד משפט, תואם מה שנראה בעיני רבים במצב עניינים מאzon ו/orלס". היהודי המנצה והשולט, התבע את זכותו על אדמותו וריבונות על כל תושביה, עבר כביכול על חוק בלבticתוב, ומפר את האיזון של מערכת בלתה מוגדרת כלשהי.

* **"האם יש לנו זכות קיוס?"** פקפק בזכויות בסיסיות שנולד אחריו השואה. זה גורם נוסף, ממשיר אויל עוד יותר ברישון תגובה בריאה ודעותית, הדוגלת ביצור המימוש והקיים, שנוצר בעקבות השואה. יהיה צורך במאיצים רבים ונמרצים יותר למנוע מהיטהר ניצחון לאחר מותו. השואה, שהזכה את העם היהודי במצב של סכנה מוחשית שאי בלבתה, הזכה גם סימן שאלת על עצם קיומו של העם, וחמור מכך – הזכה סימן שאלת על הזכויות להתקיים. זומני שאת הביטוי "זכותה של ישראל להתקיים" אפשר בכלל להשמע רק בעקבות השואה; איש מעולם לא הטיל ספק כזו בצרפת, או אפילו בגרמניה. יש כאן "חוצפה" כמובן, אבל כוחות האיזון פועלם גם הם את פעולותם, כמו גם ניצני החשדות והפקופקים, שמא בכל זאת היינו ראוים לעונש... ■

* **החתא ועונשו.** וכך אנו מוגעים אל הסוגיה הבעייתית מכלן, סוגיות החטא. בתיאוריות "הනיותה הנאייה של המעשה" ציין פרץ היידר שאנו נוטים לראות ולהניא הילומות בכל מערכת (התיאוריה של היידר היא במידה רבה תיאוריה של איזון). כאשר הדברים משתבשים אצלمان דהו, איננו יכולים להימלט מהמחשבה ש敖לי "זה הגיע לו", והוא היה ראוי לעונש. איננו יכולים להרשות לעצמנו להניא שבעולם המונחן כהלכה יש שירותיות. ההנחה היא

הכינוי "אידיוט" הוא בדרך כלל דיוגנוזה ולא עלבן.

ויליאן טוביים

תיקון טעות:

בגילוון הקודם נפלшибוש בפרטים על ג'יי בושינסקי (עמ' 48). להלן הפרטים הנכונים:
הUTHOANI ג'יי בושינסקי היה הממונה על המשרד של CNN בירושלים, וכיוום משמש כתב של רשות הטלוויזיה הקנדית TV Global במוזרחה התיכון, וכן בעל טור לעניינים בינלאומיים של ה-Chicago Sun-Times.